

Hvorfor hedder det en work-shop? spørger maleren og filminstruktøren Per Kirkeby

I august måned var Filmfonden og Danmarks Radios work-shop klar til start i lejede lokaler ved ASA studierne i Kgs. Lyngby. Egentlig skulle både filmfond og DR stille med 200.000 kr. til brug for filmproduktion under friere former end normalt, men indtil videre er der kun fondens del at tære på. Work-shop'ens organisation består af en 4 mands ledelse og et 4 mands arbejdsudvalg. Man har indkøbt forskelligt apparatur og sigter på at blive et forum for eksperimenter og alternativ filmproduktion, som ellers ikke ville have finansielle muligheder. Imidlertid er work-shop'en ikke blevet udelt positivt modtaget, den er bl. a. blevet beskyldt for at være unødigt bureaukratisk. En af kritikerne redegør her for, hvad der er i vejen, og giver dermed også et billede af de problemer som selektiv filmstøtte konstant vil støde på.

Rygtet gik at Filmfonden og Danmarks Radio ville lave en workshop. Det skulle være noget med eksperimenter som man siger ved den slags lejligheder, og det lød jo rigtigt vildt da det viste sig at være noget med hovedvægten lagt på 8 mm, den ikke-institutionaliserede films format. Så fik jeg en meddelelse, der samtidig var en invitation og en redegørelse for og til denne her workshop. Der stod at man havde anskaffet professionelt 16 mm udstyr samt fire super 8 mm kameraer, som altså åbenbart ikke var professionelle. Der var også en redegørelse for arbejdsgangen, noget en workshop vel egentlig selv skulle finde ud af, ja det ville på mange måder være her det egentlige arbejde ville komme til at ligge, forskellige strukturer giver forskellige film, nå men hvorom alting er så skal det her citeres: „Produktionsgrupper tænkes sammensat med det formål at gennemarbejde ideer til produktion. Produktionsgruppernes arbejde falder i to perioder – en forberedelsesperiode og en produktionsperiode. Når gruppen er nået frem til et arbejdsgrundlag for en eller flere produktioner, afgør workshop'ens ledelse igangsættelsen af produktionen under hensyntagen til budget og faciliteter.“ Her har man simpelthen på et bræt opregnet og ordnet alle de ting der er begrænsende og primitivt ved den konventionelle film, endnu engang ser vi et æstetisk syn forklædt som rimelig administration og håndværk. Opdelingen i en forberedelsesperiode og en produktionsperiode er en ganske bestemt og absolut brugbar måde at arbejde med film på, og det er stort set den vi kender, med en ikke-filmisk artikuleringsperiode og så en realiseringsperiode. Men der er andre måder hvor selve det filmiske materiale fører andre steder hen, det er sådan man arbejder i andre kunstarter, og så længe det ikke erkendes kan man sige at filmen i virkeligheden slet ikke eksisterer som genre, den eksisterer kun som et teknisk apparat. Denne opdeling af arbejdsprocessen fører til de kendte problemer; overgangen fra første til anden periode bestemmes af en censurinstans der kaldes ledelse, og hermed indføres hele det autoritære ræs, og det har ikke noget at gøre med om det er rare og begavede mennesker der sidder i ledelse. Det her er systemet. Thi ledelsen arbejder under hensyntagen til budget, og så er vi nået frem til begyndelsen. Fordi film er dyrt har man indført forberedelsesperioden, en proces hvis formål var at undgå spild, fordi film er dyrt har man fået en censur, hvor kommer pengene

fra. Men hvis nu film ikke var dyrt, så kunne det vel være helt anderledes. 8 mm er i forhold til det beløb man normalt tænker i meget billigt og her kunne man begynde. Springe alt det æstetiske over og begynde med dette simple at 8 mm er billigt. Billigheden er den væsentligste forskel på 8 mm og de andre formater, der er ikke noget magisk ved 8 mm, det er bare billigt. Havde man nu taget konsekvensen af det her, så havde man givet workshop'en frihed til at skabe en ny struktur i sin arbejdsproces, og hermed grundlaget for en ny film, hvad der vel på en eller anden måde er meningen med den nye butik. Det ville være blevet en mere rummelig model, for der ville både have været plads til den kendte film, den med de to perioder, og så dem vi ikke kender. I den kendte struktur er der kun plads til de kendte. Jeg håber at dette fritager mig for beskyldninger om at argumentere den anden vej fra, altså beskyldninger om at jeg vil have alle film til at se ud efter et ganske bestemt æstetisk mønster. Jeg forstår bare ikke hvorfor man drager 8 mm ind i spillet uden at gøre sig klart hvad det er der er med det her 8 mm. Den frihed det billige skidt giver en. Det er en grotesk tanke med dette filmfundsapparat omkring det latterlige lille 8 mm apparat. Selv om der stod i meddelelsen, at ledelsen bestod af fire af Filmfonden og Danmarks Radio udpeget medlemmer, så kunne det jo være at det bare var en lidt fantasifuld måde at tænke på, og at tingene stod til at ændre på det orienterende møde som meddelelsen også indbød til. Men nej, disse fire oppefra udvalgte personer var selve betingelsen for pengenes tilstedeværelse, og denne ledelse kunne ikke forestille sig nogen anden måde at administrere tingene på end den anførte, det ene forklarer jo det andet. Efter mødet kom der et brev hvor der stod noget om at hvis man havde et manuskript eller ide, så skulle man sende det ind til bedømmelse, og hvis det kom inden den og den tid så kom det med på det møde der skulle være på den og den tid, og så kunne man få et hurtigt svar. Jeg kunne blot tænke mig at vide hvorfor det hedder en workshop. Men som sædvanlig kan man jo prøve at redde sig noget film. Ja, de visioner, ak ja.

AL MAGT TIL BILLEDET
NED MED IMPERIALISMEN
BORT MED YTRINGSFRIHEDEN

Kandidatstipendiat, cand. jur. Dan Harild om offentlighed i forvaltningen. Filmfondens arbejde trænger til offentlighed

Forskellige ord har fået stadig mere plads i den offentlige debat – demokrati – økonomisk demokrati – medbestemmelse – medindflydelse – ytringsfrihed – forsamlingsfrihed – retssikkerhed – domstolskontrol – offentlighed – samfundsplanlægning – samfundsmålsætning.

Er det tomme ord eller har de reelt indhold? Er der nogen sammenhæng mellem disse begreber? Hvordan passer begrebet offentlighed ind mellem de andre? Hvad betyder dette begreb?

Lad mig forsøge en forenkling: det bestående system hyl-der den ideologi, at de offentlige myndigheders magtudøvel-